

*Алла Добридень,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини,
Україна*

РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ У ПРОЦЕСІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ПЕДАГОГА

Стаття присвячена проблемі формування творчої особистості учнівської молоді з використанням сучасних форм виховної роботи у навчальній та позанавчальній час. Метою статті є розкриття сучасних форм виховної роботи вчителя та їх вплив на формування гармонійно розвиненої особистості школяра. Розглядається поняття творчої особистості учня, що є орієнтиром змісту сучасної освіти. Проаналізовано основні форми виховної роботи вчителя та розкрито класифікацію сучасних форм виховної роботи в школі, а саме: масові, групові, індивідуальні та їх вплив на формування гармонійно розвиненої особистості школяра.

Ключові слова: *виховання, творчість, особистість учня, вчитель, позанавчальна діяльність, форми виховної роботи.*

The article is devoted to the problem of formation of a creative personality in pupils' youth with the usage of modern forms of education both during the lessons and in extra-curricular time. A creative personality is considered as an individual, who has a high level of knowledge and striving to something new and original. The main indicators of a creative personality are analyzed in the article as well as his main features such as: the existence of creative abilities, which are examined as individually-psychological abilities that correspond to the requirements of creative activity and are the condition of its successful implementation. The aim of the article is the discovery of modern forms of teacher's disciplinary work and their influence on the formation of a pupil's harmoniously developed personality. The development of a creative personality of the pupil needs the implementations of new didactic-methodical means, innovative technologies of disciplinary work, that help to simulate the educational process, according to the set goal. In the article there is a discussion of the concept of a creative personality, which is presented as a guide of a modern education's content. The main forms of teacher's educational work are analyzed and the classification of modern forms of a disciplinary process at schools is described. There is also a description of such forms, as mass, group and individual and their influence on forming of a harmoniously developed personality. Analyzing democratic transformations in modern society we rethink the purpose of the content and conceptual positions of education at school, which provides the realization of the system of steps, addressed to the upbringing of a highly developed personality. Modern forms of education will be effective if the purpose

and questions are clearly outlined, the content is determined, the methods and means are chosen optimally and they are realized according to the principles of the upbringing.

Key words: *education, creativity, student's personality, teacher, extracurricular activities, forms of educational work.*

Сьогодні суспільний запит спрямований на виховання творчої особистості, здатної, на відміну від людини-виконавця, самостійно мислити, генерувати оригінальні ідеї, приймати сміливі, нестандартні рішення. Але психологи та педагоги констатують, що випускники шкіл, які приходять на виробництво, ще не здатні самостійно розв'язувати проблеми, не можуть мислити діалектично, системно, легко переходити від одного виду діяльності до іншого. Їм бракує творчої уяви, ініціативи, винахідливості. Такий стан справи потребує якісно нового підходу у підготовці молоді до життя. Орієнтиром змісту освіти є робота спрямована на формування творчої особистості учнівської молоді.

Спираючись на досвід представників передової педагогічної думки – Я. Коменського, Ж.-Ж. Руссо, Дж. Локка, Й. Песталоцці, Ф. Фребеля, Г. Спенсера, П. Лесгафта та інших, С. Русова переконалася, що майбутня українська школа повинна звернути «велику увагу на формування розуму, на впорядкування розумових сил, на вироблення самого розуму й активної думки, а не на накидання в голову учня різноманітних знань» [5, с. 82].

Педагоги ведуть пошук і експериментують, спираючись на теоретичні розробки вчених-педагогів В. Андреева, Ю. Богоявленської, Р. Грановської, Н. Кузьміної, Я. Понамарьова, Н. Тализіної та інших, які досліджували проблему творчості.

Вивченню поняття творчої особистості у філософській, педагогічній та психологічній літературі приділяють багато уваги В. Андреев, Д. Богоявленська, Р. Грановська, А. Зак, В. Кан-Калик, Н. Кичук, Н. Кузьміна, А. Лук, С. Сисоева, В. Цапок та інші.

Більшість авторів погоджуються з тим, що *творча особистість* – це індивід, який володіє високим рівнем знань, має потяг до нового,

оригінального. Для творчої особистості творча діяльність є життєвою потребою, а творчий стиль поведінки – найбільш характерний [2, с. 69].

Головним показником творчої особистості, її найголовнішою ознакою вважають наявність творчих здібностей, які розглядаються як індивідуально-психологічні здібності людини, що відповідають вимогам творчої діяльності і є умовою її успішного виконання. Творчі здібності пов'язані із створенням нового, оригінального продукту, з пошуком нових засобів діяльності [10, с. 86].

Метою статті є розкриття сучасних форм виховної роботи вчителя та їх вплив на формування гармонійно розвиненої особистості школяра.

Розвиток творчої особистості учня потребує впровадження нових дидактико-методичних засобів, інноваційних технологій виховної роботи, що допомагають моделювати виховний процес, виходячи із поставленої мети.